

Bijlage 2: M.e.r.-plicht en procedure

1. Algemeen

Voor bepaalde plannen is het verplicht om een m.e.r. uit te voeren. Het gaat daarbij om wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen:

1. waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van artikel 19j, tweede lid van de Natuurbeschermingswet 1998;
2. die een activiteit mogelijk maken als genoemd worden in onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. dan wel daarvoor een kader stellen;
3. die het besluit zijn op grond waarvan het direct mogelijk is een activiteit als genoemd in onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit m.e.r. uit te voeren;
4. die activiteiten betreffen die als zodanig is aangewezen in de provinciale Milieuverordening / Omgevingsverordening. Omdat hiervan in dit geval geen sprake is, wordt in de navolgende paragrafen op deze mogelijkheid niet verder ingegaan.

In de navolgende paragrafen wordt ingegaan op de wet- en regelgeving zoals genoemd onder punt 1 tot en met 3.

2. Natuurbeschermingswet 1998

Wettelijk kader

Op grond van artikel 19j, eerste lid, aanhef en onder a, van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nbw 1998), moet de gemeenteraad bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een bestemmingsplan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, rekening houden met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied. Ingevolge het tweede lid van dit artikel moet bij een bestemmingsplan, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied.

Op grond van artikel 7.2a, eerste lid van de Wet milieubeheer zijn bestemmingsplannen, waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt, m.e.r.-plichtig.

Toetsing

Het plangebied ligt nabij een viertal Natura 2000-gebieden, te weten "Lingegebied & Diefdijk-Zuid", "Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem", "Biesbosch" en "Zouweboezem".

In het kader van de beroepsprocedure tegen het deels vernietigde bestemmingsplan Gorinchem-Noord is een voortoets uitgevoerd. De voortoets vormt de oriëntatiefase waarin een antwoord wordt gegeven op de vraag of er al dan niet (significante) effecten zijn te verwachten als gevolg van de uitvoering van het bestemmingsplan op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

De voortoets is in het kader van de nu voorliggende procedure vernieuwd. In hoofdstuk 11 en meer specifiek paragraaf 11.4 van het MER wordt hier nader op ingegaan.

In de voortoets zijn diverse storingsfactoren beoordeeld die van belang kunnen zijn bij de mogelijke verstorendheid van Natura 2000-gebieden. Er zijn twee storingsfactoren die mogelijk leiden tot effecten op de Natura 2000-gebieden, namelijk verstorendheid door verontreiniging en verstorendheid door vermeting en verzuring.

- Bij verstorendheid door verontreiniging speelt geen bodemverontreiniging of waterverontreiniging, maar mogelijk wel luchtverontreiniging. Dit aspect dient nader te worden onderzocht.
- Bij vermeting en verzuring gaat het om het verkeer dat door de plannen wordt aangetrokken alsmede de stilstofemissie van bedrijfsprocessen op het nieuwe bedrijventerrein. Effecten zijn niet uit te sluiten, om die reden dient dit aspect nader te worden onderzocht.

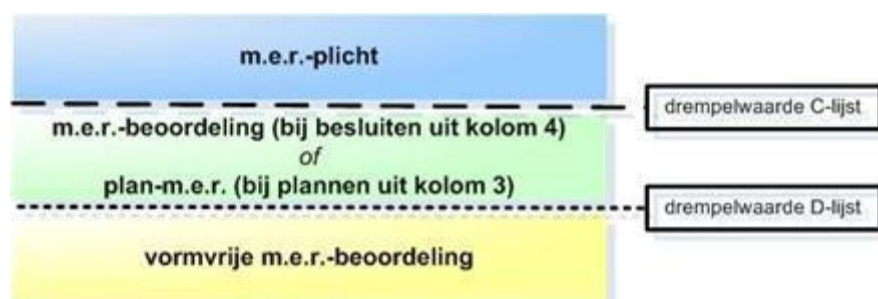
Inzake deze beide storingsaspecten is daarom een passende beoordeling benodigd.

Het bovenstaande betekent dat er vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 sprake van een verplichting tot het opstellen van een planMER.

3. Besluit m.e.r.

Wettelijk kader

In het Besluit m.e.r. staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D in de bijlage bij het Besluit m.e.r. (hierna: C- en D-lijst) staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r. (Bron: www.infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegd

gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is. Dit ziet op de besluiten op grond waarvan de activiteit direct kan worden uitgevoerd.

In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen. Het bevoegd gezag mag de m.e.r.-beoordelingsprocedures ook overslaan en direct de m.e.r.-procedure volgen.

Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is vormvrij: de wet schrijft geen procedure voor.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden opgesteld, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing

In het kader van de planvorming zijn de onderdelen van het plan getoetst aan de activiteiten waarvoor het Besluit m.e.r. van toepassing is. Er is geconstateerd dat de volgende activiteiten (mogelijk) relevant zijn:

1. de aanleg van een industrieterrein;
2. bedrijven die op het bedrijventerrein toegelaten worden in de Staat van bedrijfsactiviteiten;
3. de realisatie van windturbines;
4. de op- en afritten op de A27 (aansluiting);
5. de realisatie van de verbindingsweg.

Hieronder wordt nader op deze onderwerpen ingegaan.

1. Aanleg van een industrieterrein

De activiteit 'aanleg of uitbreiding van een industrieterrein' is genoemd in onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Bij deze activiteit bedraagt de drempelwaarde 'een oppervlakte van 75 hectare of meer'. De drempelwaarden van onderdeel D zijn indicatief. Dit betekent dat wanneer de omvang van de activiteit onder de drempelwaarden blijft, er niet direct een m.e.r.-(beoordelings)plicht bestaat, maar een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd om dat te bepalen. Het betreft een zogenaamde vergewisplicht: het bevoegd gezag moet zicht ervan vergewissen dat er daadwerkelijk geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu optreden en er daardoor aanleiding is om alsnog een m.e.r.-(beoordelings)procedure te doorlopen. Indien de omvang van de activiteit boven de drempelwaarde komt, geldt voor het besluit een plicht tot het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling.

Het bedrijventerrein Groote Haar heeft op grond van bestemmingsplan Gorinchem-Noord een bruto-oppervlakte van 62,5 ha gekregen, waarvan circa 37 ha netto uitgeefbaar terrein. Daarmee wordt de drempelwaarde uit het Besluit m.e.r. niet overschreden. Dit betekent dat voor het bestemmingsplan in eerste instantie een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd.

2. Staat van bedrijfsactiviteiten

Het betreft hier de vraag of binnen het bestemmingsplan bedrijven worden toegestaan die als m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteit kunnen worden aangemerkt dan wel

waarvoor een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. De m.e.r.-plicht voor een bepaald type bedrijf wordt bepaald door in welke onderdeel van de bijlage het bedrijf als activiteit is opgenomen alsmede de omvang daarvan. In onderstaande tabel is weergegeven welke m.e.r.-plicht wordt gekomen. Indien de activiteiten niet worden genoemd in de bijlage van het Besluit m.e.r., is geen sprake van een zekere m.e.r.-plicht. De inhoud van de tabel ziet op het besluit op grond waarvan een bedrijf zich ter plaatse kan vestigen, dus de omgevingsvergunning voor het oprichten van een inrichting (aspect milieu). Uit deze tabel kan dus afgeleid worden of de omgevingsvergunning m.e.r.-(beoordelings)plichtig is dan wel dat eerst een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden opgesteld.

	<u>onderdeel C</u>	<u>onderdeel D</u>
<u>boven</u> drempelwaarden	m.e.r.	m.e.r.-beoordeling
<u>onder</u> drempelwaarden	geen m.e.r., tenzij activiteit ook in onderdeel D opgenomen	vormvrije m.e.r.-beoordeling

Indien het bestemmingsplan typen bedrijvigheid mogelijk maakt die voorkomen in onderdeel C of D, met een omvang groter dan de drempelwaarde, is het te kwalificeren als een plan dat een kader stelt voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten. Het plan is dan om die reden plan-m.e.r.-plichtig. Indien het bestemmingsplan typen bedrijvigheid mogelijk maakt die voorkomen in onderdeel D, met een omvang kleiner dan de drempelwaarde, dient een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden opgesteld. Dit betekent concreet dat het afhankelijk is van de typen bedrijven die in de Staat van Bedrijfsactiviteiten worden toegestaan (en de omvang ervan), of het bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig is.

In het (deels vernietigde) bestemmingsplan Gorinchem-Noord is in artikel 5.3 aanvullend bepaald, dat activiteiten als genoemd in de C en D lijst van het Besluit milieueffectrapportage niet zijn toegestaan.

In het nieuwe bestemmingsplan is het echter de bedoeling een dergelijke bepaling niet opnieuw op te nemen. Dit betekent dat de vestiging van bedrijven die als activiteit worden genoemd in de onderdelen C en D als bijlage bij het Besluit m.e.r. niet kan worden uitgesloten. Om die reden is sprake van een m.e.r.-(beoordelings)-plicht. Zorgvuldigheidshalve is uitgegaan van het zwaarste scenario: het toestaan van een bedrijf dat als activiteit op de C-lijst wordt genoemd. Om die reden ontstaat op deze wijze de noodzaak tot het opstellen van een plan m.e.r.

3. Windturbines

Op grond van het Besluit m.e.r. geldt het oprichten van een windturbinepark als activiteit die is opgenomen in onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Een windturbinepark is beschreven als een park bestaande uit ten minste drie windturbines. Hierbij geldt verder als drempelwaarde een gezamenlijk vermogen van 15 megawatt of meer of een aantal van 10 windmolens of meer.

In het nieuwe bestemmingsplan Groote Haar wordt de realisatie van maximaal drie windturbines mogelijk gemaakt. Het maximale vermogen is minder dan 15 MegaWatt (namelijk maximaal 10 MW). Om die reden wordt onder de drempelwaarden gebleven.

In dit geval is geen sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht, maar wel van de verplichting een vormvrije m.e.r.-beoordeling uit te voeren.

4. De op- en afritten van de A27 (aansluiting)

De realisatie van de op- en afritten van de A27 kan worden beschouwd als een wijziging van een autosnelweg, als bedoeld in onderdeel D.1.1 van de bijlage bij het Besluit m.e.r.. De omvang van de wijziging is echter zeer beperkt en blijft daarmee onder de bij deze activiteit behorende drempelwaarde van 'een tracélengte van 5 kilometer of meer'. Omdat het bestemmingsplan het besluit m.e.r.-plichtige besluit is, kan in eerste instantie worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

5. De verbindingsweg

In onderdeel C 1.2 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is de aanleg van een autosnelweg of autoweg en in onderdeel C 1.3 de aanleg van een weg met vier of meer rijstroken als activiteit genoemd. De verbindingsweg betreft in ieder geval geen autosnelweg en evenmin een weg bestaande of vier of meer rijstroken. Beoordeeld moet dan worden of de verbindingsweg moet worden gekwalificeerd als een autoweg. Onder een autoweg in de zin van het Besluit m.e.r. wordt verstaan:

- een weg met navolgend verkeersbord:

- een weg die voldoet aan drie volgende vereisten:
 - a. de weg moet bestemd zijn voor autoverkeer;
 - b. de weg dient alleen toegankelijk te zijn:
 - via knooppunten (hoofdrijbanen van de autoweg zijn ongelijkvloers gekruist) of
 - door verkeerslichten geregelde (gelijkvloerse of ongelijkvloerse) kruispunten of;
 - via rotondes of verkeerspleinen (volgens de toelichting bij het Besluit m.e.r. worden deze gelijkgesteld met kruispunten die door verkeerslichten geregeld zijn, omdat het gaat om de toeritdosering en doorstroombaarheid van het verkeer);
 - c. het is verboden op de weg te stoppen of te parkeren.

De verbindingsweg is toegankelijk via de A27 en loopt tot op het bedrijventerrein, waar het aansluit op de toegangswegen van de bedrijven op dit terrein. De weg zal niet worden voorzien van het verkeersbord als op de vorige pagina is weergegeven. De weg is wel bestemd voor autoverkeer en er zal op de nieuwe verbindingsweg niet gestopt mogen worden en evenmin geparkeerd. De toegankelijkheid van de weg bepaalt derhalve of er sprake is van een zekere m.e.r.-plicht. De toegang via de A27 voldoet in ieder geval aan de intentie om van een autoweg te kunnen spreken. Dit is anders bij de aansluiting op de wegenstructuur op het bedrijventerrein. Hier is geen sprake van een knooppunt, een door verkeerslichten geregeld kruispunt of een rotonde dan wel verkeersplein. Daarmee is de aanleg van de verbindingsweg geen

activiteit als opgenomen in het Besluit m.e.r. en is er geen sprake van een zekere m.e.r.-plicht voor de aanleg daarvan.

Conclusie

Op grond van het bovenstaande wordt voor de diverse onderdelen van de gebiedsontwikkeling Groote Haar het volgende geconcludeerd:

activiteit	m.e.r.-plicht
de aanleg van een industrieterrein	vormvrije m.e.r.-beoordeling
bedrijven die op het bedrijventerrein toegelaten worden in de Staat van bedrijfsactiviteiten	plan-m.e.r.
de realisatie van windturbines.	vormvrije m.e.r.-beoordeling
de op- en afritten op de A27 (aansluiting)	vormvrije m.e.r.-beoordeling
de realisatie van de verbindingsweg.	geen sprake van een m.e.r.-plicht

Concluderend blijkt vanuit het Besluit m.e.r. de verplichting tot het opstellen van een plan-m.e.r.

4. Conclusie

Uit voorgaande blijkt dat vanuit de Natuurbeschermingswet 1988 de verplichting voortvloeit een plan-m.e.r. op te stellen, aangezien het nodig is een passende beoordeling uit te voeren. Deze plan-m.e.r.-plicht geldt ook op grond van het Besluit m.e.r. vanwege het feit dat het bestemmingsplan een kaderstellend plan is voor bedrijfsactiviteiten die als activiteit genoemd in het Besluit m.e.r.. Voor de aanleg van het bedrijventerrein, de aanleg van de op- en afritten en de realisatie van de windturbines geldt een vormvrije m.e.r.-beoordeling en voor de verbindingsweg is geen sprake van een m.e.r.-plicht.

Omdat toch een m.e.r. moet worden doorlopen, is besloten in het op te stellen MER de gehele gebiedsontwikkeling te beoordelen.